

22. Radosław Szczęch, Leszek Bieniaszewski, Jarosław Furmański, Krzysztof Narkiewicz, Barbara Krupa-Wojciechowska, Ocena częstości, świadomości i skuteczności leczenia nadciśnienia tętniczego wśród uczestników akcji „Mierz ciśnienie raz w roku”, 2000.

23. Maria Polakowska, Walerian Piotrowski, Piotr Włodarczyk, Grażyna Broda, Stefan Rywik, Program epidemiologiczny oceniający częstość nadciśnienia tętniczego w Polsce w populacji osób dorosłych - badanie PENT. Część I. Charakterystyka częstości i stopień kontroli nadciśnienia tętniczego, 2002.

ПОВСЯКДЕННІ ЗВИЧКИЯК МЕТАФОРА УТИЛІЗАЦІЇ ПОВЕДІНКОВИХ СТЕРЕОТИПІВ В ПСИХОТЕРАПІЇ ДОРОСЛИХ

Кучеренко Єгор Валерійович

*кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології і педагогіки
НПУ імені М. П. Драгоманова
(м. Київ)
psihosintez@ukr.net*

Милевська Вероніка Ігорівна

*студентка факультету педагогіки і
психології НПУ імені М. П. Драгоманова
(м. Київ)*

Зародившись у філософії, метафора пройшла довгий еволюційний шлях протягом розвитку людської думки: від простої риторичної фігури, в основу якої покладено переносне значення слів, до одного з основних інструментів в науковому пізнанні та психотерапевтичній практиці. Досвід надання послуг індивідуальної психологічної допомоги дозволив нам в основу терапевтичної метафори покласти повсякденні звички клієнта, образ яких має ідентичні характеристики тих особистісних ресурсів, що допомагають досягти бажаних змін, або є власне метою співпраці з психологом. Терапевтичні можливості пропонованої у цій статті техніки поступово отримали концептуальне вираження, яке подається нижче.

Більшість лінгвістів у своїх працях розширюють та уточнюють традиційний зміст метафори (вживання слів і висловлювань у переносному значенні на основі подібності, порівняння; приховане образне порівняння, уподібнення одного предмета, явища іншому), часто виходять за його межі, навіть обстоюють протилежні позиції. На думку І. Міхіної, сьогодні домінує інтегративний погляд на метафору як комплексну проблему із семантичним, прагматичним та психологічним аспектами [1, с. 81].

У психології розрізняють метафору як предмет наукового дослідження

та як інструмент психотерапевтичних змін. Її часто визначають як особливий спосіб вивчення, осмислення й відображення внутрішньої й зовнішньої реальності, а також засіб передачі досвіду іншим людям [1, с. 82]. Ф. Баркер визначив цілу низку переваг метафоричної форми спілкування [2, с. 24-47].

За К.Алексеевим, у психологічних дослідженнях метафора виступала спочатку тільки як експериментальний матеріал, а самостійним об'єктом психологічних досліджень вона стала тільки всередині 1970-х років, коли предметом вивчення виступало розуміння метафори. Наприклад, серед вітчизняних психологів до метафори звертався В.Зінченко, акцентуючи увагу на її зв'язку зі смислом. Вчений зазначав, що «в грецькій мові метафора – це візок для перевезення вантажів. В культурі метафора – це «візок» для переносу смислу». На його думку, метафора як образ та інші феномени не є смислом, проте є вираженням, потенційним носієм смислу [1, с. 82].

Існує й таке поняття як терапевтична метафора. Її можна визначити як аналогію, за допомогою якої «досягається свідоме і несвідоме набування нових моделей поведінки». Загалом терапевтичною метафорою можуть називатися всі мовні засоби об'єктивної псевдототожності, аналогії, подібності, асоціації: метафори, іносказання, перефрази-псевдототожності, алгорії, порівняння тощо. Ключовою перевагою є можливість перенесення на неї структури проблеми клієнта зі збереженням ідентичних відносин і патернів, але із заміщенням негативного досвіду позитивним [3, с. 317],[4].

На думку Д. Гордона, метафора явно або приховано знайшла своє місце у всіх психологічних підходах та системах. Метафоричність у З. Фройда простежується через сексуальну символіку в якості інструменту для розуміння сновидінь, фантазій і вільних асоціацій. К. Юнг запропонував метафори «Анімуса» і «Аніми», а В. Райх – «оргон». У Е. Берна були «ігри», у Ф. Перлза – «верхня» й «нижня» собаки, А. Янов говорив про «первинний досвід», а представники гуманістичної психології – про пікові переживання [4]. Тобто в межах практичної психології метафора є досить розповсюдженим явищем як пояснення психічного, так і його трансформації на рівні особистості.

З метою розвитку бажаних емоційно-поведінкових реакцій, станів та властивостей особистості клієнта як проміжних ресурсів самореалізації чи конкретних цілей нами пропонується утилізувати (використовувати) поведінкові звички як «готові» метафори. Вони мають загальні властивості, зокрема, неусвідомлене (мало усвідомлене) здійснення з певною частотою; циклічну чи алгоритмізовану структуру дій на певному емоційному тлі; статус ритуалів поведінки, що мають очевидну стереотиповість, здійснюються майже щоденно, щоб задовольнити(вимушено чи бажано) біологічні чи соціальні потреби. Ці стереотипи «занурені» у буденну поведінку, яку клієнти часом не усвідомлюють, не надають їй значущості, цінності і називають повсякденністю, побутовими справами та іншими синонімами.

В основі концепції утилізації поведінкових стереотипів (УПС) лежать деякі базові положення психосинтезу, когнітивно-поведінкової психотерапії, гіпнотерапії та нейро-лінгвістичного програмування. Однак, принципово новим в УПС є ідея попереднього мотивування та навчання (підготовки) клієнта до самостійного застосування цієї техніки з урахуванням того, що він свідомо розуміє: йому пропонується саме метафора.

Як правило, клієнт не витлумачує зміст метафори і психолог не допускає її інтерпретації в контексті вирішення проблеми (в гіпнотерапії метафора взагалі не усвідомлюється, точніше не пригадується після трансу, в її буквальному значенні за рахунок мимовільної або включеної терапевтом амнезії). Пропонована техніка передбачає, що будь-який момент протягом дня може стати психологічною основою для метафори вирішення проблем клієнта через розвиток нових бажаних якостей. Таким чином, вибір метафори (поведінкового стереотипу) належить клієнту: він отримує «повноваження» стати експертом у власному повсякденному житті, щоб зрозуміти нетрадиційну, з точки зору практики застосування терапевтичної метафори, річ: «все, що нас оточує, є метафорою». Предмети та дії з ними (предметна діяльність, праця), а також стереотипи соціальної поведінки (спілкування) є безпосереднім для клієнта джерелом обрання власної метафори досягнень та змін.

Щоденно більшість з нас декілька разів користується телефоном, п'є каву, чай, деякі бігають вранці з навушниками, здійснюють покупки тощо. Всі ми чистимо зуби, снідаємо, приймаємо душ, крокуємо вулицею, користуємось власним або громадським транспортом. Як всі ці стереотипи можуть допомогти усвідомлено стати більш впевненим, звільнитись від образ, почуття провини і, наприклад, розвинути рішучість чи сексуальність? Саме таке завдання ми поставили перед собою в практиці застосування психосинтезу з клієнтами дорослого віку.

Як відомо, вище названий метод психотерапії передбачає розвиток волі клієнта в його повсякденних діях та самореалізації їзгалом. Психосинтез (класичний та сучасний) в практиці його застосування включає систему вправ, пов'язаних із систематичною ідентифікацією себе з образами та символами, які мають метафоричний зміст, або ж із самостійно побудованими моделями реалізації себе в майбутньому [5]. Періодична ідентифікація з бажаними емоційно-поведінковими станами та особистісними якостями (імаготерапія) здійснювалась деякими клієнтами в щоденних справах, до яких вони ставились нейтрально чи позитивно. Тобто вони утилізували (використовували) поведінкові стереотипи як тренувальний етап у переживанні бажаного стану – цінної мети, що має особистісний смисл. Поступово клієнт цілеспрямовано формував нову навичку переживання на основі автоматизованої звички. Згодом таке тренування втрачало свідомий контроль і ставало новою звичкою, яка, як відомо, має несвідомий характер у ситуації, в якій її бракувало.

Загалом, УПС має три основні етапи реалізації, які безумовно

включають спонтанні переживання клієнта у тісній взаємодії з психологом:

1) постановка свідомої мети за допомогою терапевтичної та коучингової допомоги;

2) вибір клієнтом поведінкового стереотипу (метафори), який має ідентичну до поставленої мети структуру та функціональний перебіг;

3) ідентифікація – уявне «злиття» мети (образу Я у майбутньому) та стереотипу в процесі періодичного тренування з самоаналізом та зворотним внутрішнім та зовнішнім зв'язком (самостійно та з психологом).

Прикладами застосування утилізації можуть бути такі установки в повсякденних діях:

- «коли я ретельно чищу зуби, то мимоволі уявляю, що прибираю свої бар'єри в спілкуванні і отримую впевненість в бесіді зі складними співрозмовниками»;

- «коли зливаю воду в унітаз, представляю, що стрімко зникають гучні слова інших людей, їх образи чи негативна критика, отримуючи силу, щоб вчасно дати відсіч»;

- «коли горгаю пальцем сторінки в Instagram по мобільному – отримую збільшення спокою в тілі; кожен рух пальця як розслаблення в тілі знизу догори»;

- «коли я викидаю сміття, то звільняюсь від емоційних шлаків: почуття провини, сорому, страху, сумнівів...»;

- «слухаю музику і схвалюю свої рішення, стаючи більш бадьорішим».

Подальше обґрунтування концепції утилізації поведінкових стереотипів, а також розробка і впровадження її технічного застосування стане предметом наших подальших теоретичних та емпіричних досліджень.

Список використаних джерел:

1. Бородулькіна Т. О. Метафора в процесі професійної підготовки майбутніх психологів / Т.О. Бородулькіна // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12 : Психологічні науки. – 2012. – Вип. 37. – С. 81–85.

2. Баркер Ф. Использование метафор в психотерапии / Ф. Баркер/Пер. с англ. – Воронеж: НПО «МОДЭК», 1995. – 224 с.

3. Слухай Н. В. Терапевтические метафоры и их суггестивный потенциал: теоретические ресурсы НЛП / Н. В. Слухай // Русская литература. Исследования. – 2011. – Вип. 15. – С. 316–324.

4. Гордон Д. Терапевтические метафоры. Оказание помощи другим посредством зеркала/ Д. Гордон. – СПб.: Белый кролик, 1995. –196 с.

5. Кучеренко Е. Психосинтез. Начало психотерапии / Е. Кучеренко. – Саарбрюккен: «DrugoeReshenie», 2017. – 74 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

Факультет філософської освіти і науки
Факультет педагогіки та психології

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АКАДЕМІЯ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ»

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 12

**Збірник наукових статей з актуальних проблем
філософії, культурології, психології, педагогіки та історії**

2017

УДК 159.9+1+37+93](063)

ББК 88я431+87я431+74я431+63я431

Г94

Редакційна колегія:

Бондар В.І. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений працівник освіти України.

Дробот І.І. – доктор історичних наук, професор, декан факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений діяч науки і техніки України.

Долинська Л.В. – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології, заступник декана факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова з наукової роботи та міжнародних зв'язків, заслужений працівник освіти України.

Матвієнко О.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання, заступник декана факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова з наукової роботи.

Морозов І.В. – доктор культурології, професор кафедри менеджмента соціокультурної діяльності Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Меднікова Г.С. – доктор філософських наук, професор кафедри культурології НПУ імені М.П.Драгоманова.

Митник О.Я. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри практичної психології НПУ імені М.П.Драгоманова.

Можейко М.О. – доктор філософських наук, професор, завідувача кафедрою методології гуманітарних наук Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Приходько Ю.О. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології і педагогіки факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, академік Академії наук вищої школи України.

Синьов В.М. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету корекційної педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, президент Асоціації корекційних педагогів України.

У збірнику подано наукові статті за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції «Наукові пошуки: актуальні проблеми теорії і практики» (29 вересня 2017 р.).

У працях аспірантів, студентів та молодих вчених з України, Польщі, Білорусі висвітлено актуальні теоретичні та прикладні проблеми психології, філософії, культурології, історії, педагогіки, а також представлено міждисциплінарні пошуки та здобутки.

Упорядники:

Кучеренко С.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології і педагогіки НПУ імені М.П. Драгоманова.

Русаков С.С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології НПУ імені М.П. Драгоманова, заступник декана факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова з соціально-виховної роботи.

Полігевич О.Е. – магістр педагогічних наук, викладач кафедри теорії і історії інформаційно-документних комунікацій Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Гуманітарний корпус: [збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії] – Випуск 12 – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – 136 с.

УДК 159.9+1+37+93](063)

ББК 88я431+87я431+74я431+63я431

ISBN 978-966-924-511-3

© Автори статей, 2017

© Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2017

© ГО «Академія розвитку психологічної науки і практики», 2017

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
M.P. DRAGOMANOV NATIONAL UNIVERSITY OF PEDAGOGY

Faculty of Philosophical Education and Science
Faculty of Pedagogy and Psychology

ACADEMY FOR DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGICAL SCIENCE AND
PRACTICE

HUMANITARIAN CORPUS

Issue 12

**Collection of scientific articles on contemporary problems of
philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history**

2017

Editorial Board:

V.I. Bondar, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Education of Ukraine

I.I. Drobot, Doctor of Sciences in History, Professor, Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Science and Engineering of Ukraine

L.V. Dolynska, PhD in Psychology, Professor, Chair of the Psychology Department, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters and International Relations, Meritorious Worker of Education of Ukraine

O.V. Matviyenko, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor at the Department of Pedagogy and Methodology of Primary Education, Assistant Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters

I.V. Morozov, Doctor of Cultural Studies, Professor at the Department of Management of Sociocultural Activities of Belarusian State University of Culture and Arts

G.S. Mednikova, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

O.Y. Mytnyk, Doctor of Sciences in Pedagogy, Chair of the Department of Practical Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

M.O. Mozheiko, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor, Chair of the Department of Methodology of Humanities of Belarusian State University of Culture and Arts

Y.O. Prykhodko, Doctor of Sciences in Psychology, Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Academician of the Academy of Sciences of the Higher School of Ukraine

V.M. Sytnov, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Correctional Education and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, President of the Association of Correctional Pedagogues of Ukraine

This collection features scientific articles based on materials of the VII International scientific conference “Scientific searches: actual problems of theory and practice” (September 29, 2017).

Works by undergraduate and postgraduate students and young scientists from Ukraine, Poland and Belarus address contemporary theoretical and applied problems of psychology, philosophy, cultural studies, history and pedagogy, and present interdisciplinary research and findings.

Compiled by:

Y.V. Kucherenko, PhD in Psychology, Associate Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

S.S. Rusakov, PhD in Philosophy, Associate Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Social Education

A.E. Palitsevich, lecturer at the Department of the theory and history of information-document communication of Belarusian State University of Culture and Arts

Humanitarian Corpus: [collection of scientific articles on contemporary problems of philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history] – Issue 12. – Kiev, Publishing of the National Pedagogical University, 2017. – 136 p.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Збірник наукових статей з актуальних проблем
філософії, культурології, психології, педагогіки та історії

Випуск 12

Матеріали

VII Міжнародної науково-практичної конференції
«Наукові пошуки: актуальні проблеми теорії і практики»
(29 вересня 2017 р.).

Друкується за оригінальними авторськими текстами.
Редакційна колегія не несе відповідальності
за авторську редакцію поданих матеріалів.

Верстка та оригінал-макет
Обкладинка
Фото на обкладинці

Віталій Мохонько
Віталій Мохонько
Вінічук Уляна

ЗМІСТ

РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ Банак Віталій Данилович, Кирпель Павло Станіславович, Куценко Тетяна Янівна.....	5
ЭВРИСТИЧЕСКОЕ ОБУЧЕНИЕ В ВУЗЕ КАК УСЛОВИЕ ПОДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОГО СПЕЦИАЛИСТА Близнюк Анна Ярославовна.....	7
ВІДЗНАКИ УЧАСНИКІВ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС: В ІСТОРИЧНІЙ РЕТРОСПЕКТИВІ Бривко Микола	10
ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧУЩИХ У СВІТЛІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ Брожик Ольга Іванівна	14
ВІЙНА ЯК ЦІННІСТЬ У КОНЦЕПЦІЇ ІТАЛІЙСЬКОГО ФУТУРИЗМУ ФІЛІППО МАРИНЕТТІ Вернигоренко Ольга Сергіївна	17
WYBRANE ASPEKTY KREOWANIA WIZERUNKU POLITYCZNEGO Gala Paulina	21
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВИМІР ВІДНОСИН ФРН ТА УКРАЇНИ Гондюл Олександр Дмитрівна	28
СУСПІЛЬНИЙ ДОГОВІР І ПРОЕКТ «ВІЧНОГО МИРУ»: МОЖЛИВІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ЧИ ЛІБЕРАЛЬНА УТОПІЯ Городницький Андрій Володимирович	31
ЦІННІСНО-СМИСЛОВІ НАСТАНОВИ В СТРУКТУРІ СМИСЛОВОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ Давидчук Людмила Олександрівна	34
ОСОБИСТІСНЕ ЩАСТЯ В УМОВАХ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КРИЗИ СУСПІЛЬСТВА Забуга Анастасія Анатоліївна	38
СИМВОЛ ЯБЛУКА НА ПОЛОТНІ “СИН ЛЮДСЬКИЙ” РЕНЕ МАГРІТТА Карпець Віктор Петрович	40
ЗАГАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ Кінаш Ганна Федорівна.....	42
КВЕСТ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ ПОЗАКЛАСНОЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ Книш Іванна Вікторівна	45
СТАНОВЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЦІННОСТЕЙ: ІМПЛІЦИТНИЙ АСПЕКТ Коваль Геннадій Валерійович	48

НАУКОВІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Ковальчук Ірина Сергіївна	52
АРХИТЕКТУРА БАРСЕЛОНИ – МОНУМЕНТАЛЬНИЙ СВІТ МОДЕРНУ Колтишева Ганна Сергіївна.....	55
РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС ЖИТТЄВОЇ КРИЗИ Кохан Алла Григорівна	58
ВИКОРИСТАННЯ УСТАТКУВАННЯ «LIVELOOPING» У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ ЕСТРАДНОГО СПІВУ Кочержук Денис Васильович.....	60
ТЕОРІЯ ПІЗНАННЯ ЯК КАТЕГОРІЯ СВІДОМОСТІ У ФІЛОСОФСЬКО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПАРАДИГМІ Ларін Дмитро Ігорович, Пшенична Анна Павлівна	63
STRATEGIE WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W OBLCZU EWOLUCJI PREFERENCJI TURYSTYCZNYCH Lisowska-Szron Irena	66
TERAPIA WAJKAMI JAKO METODA PSYCHOTERAPII Marcinkowski Piotr, mgr	74
WOKÓŁ PROFILAKTYKI DEFENSYWNEJ I KREATYWNEJ – CZĘŚĆ I-IMPLIKACJE TEORETYCZNE dr Śwígost Magdalena, mgr Marcinkowski Piotr	79
САМОВІДЧУТТЯ ЩАСТЯ ШКОЛЯРАМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ Мовчан Валентина Дмитрівна	85
ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА Падалка Роман Григорович	88
ХАРАКТЕРИСТИКА НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ЛЮДИНИ: СТРЕС, АФЕКТ, ФРУСТРАЦІЯ КРИЗА Подольчук Єлизавета Юріївна	92
ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ДРУЖБИ Подоушка Анна Геннадіївна	94
УСВІДОМЛЕННЯ ОСОБИСТІСТЮ ЗАХИСНИХ МЕХАНІЗМІВ ЯК ЧИННИК ЇХНЬОЇ ФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ Попович Катерина Юріївна	97
ЧЕРНІГОВО-СІВЕРСЬКІ ЗЕМЛІ XVI-XVII СТ. У ПРОСТОРІ ІСТОРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Семенюк Наталія Олександрівна	100

**CHALLENGES IN TEACHING AND LEARNING SPEAKING
FOR STUDENTS**

Сивак Олена Борисівна103

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ АДВОКАТА: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Ткаченко Катерина Олександрівна105

**GLOBAL RANKING OF SOFT POWER ЯК ПРИКЛАД ВИМІРЮВАННЯ
КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ**

Хопей Мальвіна.....107

**КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕРМІНУ «СИМВОЛЬ»
В АНТИЧНІЙ ФІЛОСОФСЬКІЙ КУЛЬТУРІ**

Чех Наталя Борисівна116

СУЧАСНІ РІЗНОВИДИ МОЛОДІЖНОГО ТУРИЗМУ

Янишевська Юлія Олегівна117

**ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПАМ'ЯТІ У ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Тарасевич Олександра Віталіївна.....120

**WSPÓLZALEŻNOŚĆ STRESU I NADCIŚNIENIA TĘTNICZEGO- KORELACJA
ORAZ FIZJOTERAPEUTYCZNE SPOSOBY LECZENIA.**

Kędra Natalia124

**ПОВСЯКДЕННІ ЗВИЧКИЯК МЕТАФОРА УТИЛІЗАЦІЇ ПОВЕДІНКОВИХ
СТЕРЕОТИПІВ В ПСИХОТЕРАПІЇ ДОРΟΣЛИХ**

Кучеренко Єгор Валерійович, Милевська Вероніка Ігорівна129